

frøðingar og vinnuna. Hvørjum lurtar tú mest eftir?

— Eg havi tað prinsipp, at eg lurti bæði eftir fiskifrøðingunum og eftir vinnuni og síðan taki eg støðu. Eitt aðalmál í dag er at byggja fiskastovnarar uppaltur og tí víga tilmælini frá fiskifrøðingunum eisini tungt, sigur hann.

Mugu økja veiðuna í Irmingarhavinum

A fundi í NEAF í London 16.-17. november var tosa um at seta kvotur á kongafiskin í Irmingarhavinum.

— Fyri føroyingar hevur tað stóran týdning nú, at fáa gongd á kongafiskaveiðuna í Irmingarhavinum. Ein kvota verður altíð sett eftir søguligum tølum. Føroyingar hava søguliga ikki roynt nógv í Irmingarhavinum. Vit mugu so skjótt sum møgulegt fáa nokur verulig veiðutøl at byggja á, sigur Ivan Johannesen.

— Persónliga havi eg stóran vónir til Irmingarhavið og veit at føroyska vinnan eisini er úti um seg. Landsstýrið liggur inni við fleiri umsóknum um innflutningsloyvi til trolarar, sum ætla at royna í Irmingarhavinum, bæði frystitrolarar og ífiskatrolarar. Tveir eru á veg til Sands og ein er komin í Vestmanna. Landsstýrið sýnir slíkum umsóknum vælvild, sigur Ivan Johannesen.

Avreiðingar uttanlands

Ein fittur partur av tí fiski sum verður fiskaður undir Føroyum verður avreiðdur uttanlands. Hvat heldur landsstýrið um hesa gongd?

— Í prinsippinum heldur samgongan, at allur fiskur skal landast í Føroyum. Men fyri at prísurin ikki skal verða trýstur heilt í botn herheima, so er loyvt at landa ein trýðing av veiðuni

uttanlanda uttan at missa fløgustuðulin. Heita haldi eg er heppið fyri at halda kappingina í gongd við føroysku fiskakeypararnar. Við verandi fiskiveiðu vera eini 6000 tons landa uttanlanda um árið, sigur Ivan Johannesen.

Útlendingar keypa

Sær tú tað sum ein vanda, at útlendsk feløg keypa seg inná føroyskar kvotur. Eg hugsi eitt nú um Beinir?

— Sum eg havi skilt, so eigur eitt føroyskt felag Beinir, tað eigur 51 prosent í felagnum og Samherji á Akureyri eigur 49 prosent. Skipið er skrásett í Føroyum, manningin er føroysk. Tí er einki til hindurs fyri at Beinir varðveitir kvotuna í Barentshavinum. Skuldi tað hent, at skipið fór á útlendskar hendur, var stóran ein heilt onnur. Kvotan í Barentshavinum fylgir ikki við. Kvotan í Barentshavinum er gordin við fiski í okkara egna sjógyvi. Eg havi eisini skilt, at íslendski parturin í beini snýr seg bert um kongafiskaveiðu í Irmingarhavinum. Tá skulu eisini nakrir íslendarar vera við bátinum, sigur Ivan Johannesen.

Búrfiskur

Ivan Johannesen fegnast um góða úrslitið hjá Oyrnafjalli á Hattion Bank.

— Hetta er eisini eitt úrslit av royndunum hjá Magnus Heinason eftir búrfiski. Føroyingar, sum ætla sær á búrfiskaveiðu, fáa nærri boð um leiðirnar við at venda sær til fiskirannsóknarstovuna, sigur Ivan Johannesen.

Ivan Johannesen sigur, at síðan hann kom í Tinganes hevur verið úr at gera.

— Her ringir fólk allan dagin og eg havi eitt ógvuliga tætt samstarv við fiskimenn og reidarar. Ein stórtur partur av mínum arbeiði er at fundast við hesar, sigur Ivan Johannesen.

Svend Nielsen, leiðari á Dansk Folkemindesamling visir Sandoyarbók fram á landsbókasavnum í gjár. Mynd: Kalmar

Sandoyarbók liggur nú í Havn

Kvæðadýrgripur aftur í Føroyum

— At Sandoyarbók og Hentze savnið nú er aftur á føroyskum hondum er tekin um gott samstarv millum danir og føroyingar, sigur Martin Næs, landsbókavørður

Dagurin í dag er ein stórtur dagur fyri føroyingar við ansi fyri mentan og serliga ansi fyri føroyska dansinum. Á samkomu í dag á landsbókasavnum verður fyrri fyrstu ferð í hesi öldini høvi at síggja kvæðasavnið, Sandoyarbók, hjá Jóanes í Króki av Sandi. Eisini verður høvi at síggja eitt annað kvæðasavn. Hentzesavnið, sum eisini hevur verið í útlegd í drúgva tíð.

— At vit hava fingið hesi søvn aftur á føroyskar hendur er tekin um gott samstarv millum føroyingar og danir. Danir virða hesa hending eisini. Sjálvasti ovastin fyri kongaliga bókasavnum í Danmark, Erland Kolding Nielsen verður hjástaddur við hátíðarhaldið í dag. Eisini Svend Nielsen, leiðari á Dansk Folkemindesamling, sigur Martin Næs.

— Sandoyarbók hevur verið goymd á Dansk Folkemindesamling á Amager, hetta er ein stovnur undir kongaliga bókasavnum. Hentze-savnið hevur ligið á kongaliga bókasavnum, sigur Martin Næs.

— Hóast Sandoyarbók finst á prenti, so hevur tað týdning fyri okkum at eiga upprunahandritið. Tað er heldur ikki óhugsandi at

granskarar hava fyri neyðini at nýta upprunahandritið í sínum arbeiði. Men kvæðasøvnini fara ikki at liggja alment frammi til ein og hvønn at nýta. Tað tola tey ikki, og sum sagt, avrit finnast, sigur Martin Næs. Rikard Long greiddi Sandoyarbók til prentingar í sekstíárunum. Men hann nýti ikki upprunahandritið. Mentunnargrunnur Føroya Løgtings figgjaði avmynding av upprunahandritinum og út frá hesum greiddi Rikard Long bókin til prentingar, sigur Martin Næs.

— Ein nevnd hevur arbeitt við at fáa kvæðahandritini heim til Føroyar. Tað hevur tikið tvey ár og vit hava møtt vælvild frá øllum. Danir hava hildið tað verið ein sjálvfylgja at søvnini koma aftur til Føroyar, sigur Martin Næs.

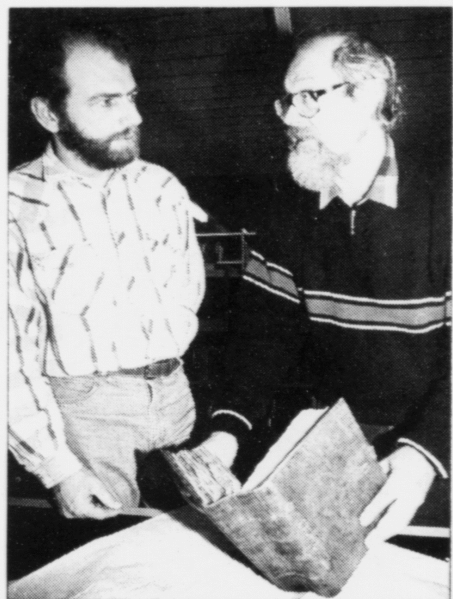
— Tað finnst rættuliga nógv skrivað tilfar, sum hevur við Føroyar at gera á útlendskum søvnum, í Danmark og í øðrum londum. Eitt nú hava føroyingar verið raskir at skriva brøv í gomlum dögum. Arbeið verður við at fáa so nógv heim til Føroyar sum møgulegt. Eitt nú verður Fugloyarbók, sum Sjeypdi Hanus úr Hattarvík savnaði, goymd á Árnasavnum á

Universitetinum í Keypmannahavn. Tað er gott, at hesi handrit hava verið goymd uttanlanda. Tey høvdu neyvan verið til í dag, um tey ikki høvdu ligið varðveidd á hesum søvnum, sigur Martin Næs.

Almenna samkoman á Landsbókasavnum verður kløkkan fýra í dag. Har

fer Olavur Clementsen at greiða frá skyldmanninum Jóanes í Króki. Eivind Weihe fer at greiða frá innihaldinum í søvnunum. Tórshavnar Mannskór fer at syngja og Sámál Petur í Grund, landstýrismaður í mentamállum, fer at halda røðu.

jústinus

Svend Nielsen og Martin Næs. Mynd: Kalmar

Turpin Djurhuus er í starvsvenjing á Sosialinum. Hann tók hesa myndina av Ivan Johannesen hósdagin